

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан гуманітарно-педагогічного факультету
Неля ПОДЛЕВСЬКА
01 вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Стилістика і культура української мови

Галузь знань 035 – Філологія
Спеціальність 035.033 – Слов’янські мови і літератури (переклад включно), перша – польська)
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма Польська мова і література, друга мова – англійська
Обсяг дисципліни 4 кредити ЄКТС
Шифр дисципліни – ОПП 09
Мова навчання українська
Статус дисципліни обов’язкова (цикл дисциплін професійної підготовки)
Факультет гуманітарно-педагогічний
Кафедра слов’янської філології

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	4	7	5	150	64	32	-	34	-	84	-	-		+
З	4	7	5	150	16	8	-	8	-	134	-	-		+

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної «Філологія. Слов’янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська» за спеціальністю 035.033 – Слов’янські мови і літератури (переклад включно), перша – польська).
Робоча програма складена канд. філол.н., доц. Людмила СТАНІСЛАВОВА

Схвалено на засіданні кафедри слов’янської філології.

Протокол від 29.08.2025 №1 Зав.кафедри Наталія ТОРЧИНСЬКА

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету
Голова вченої ради факультету Неля ПОДЛЕВСЬКА

3. Пояснювальна записка

Навчальна дисципліна «Стилістика і культура української мови» покликана показати стилістичну систему української мови в її довершеній, поліфункціональній формі; пов'язана з проблемами функціонування мови в суспільстві, із правилами організації мовних одиниць різних рівнів у різних сферах суспільної комунікації, із питаннями вдосконалення культури усного і писемного мовлення.

Пререквізити – вступ до мовознавства, сучасна українська мова, редагування перекладів.

Постреквізити – практикум із перекладу (англійська/українська мови), курсова робота з польської філології, виробнича перекладацька практика.

Відповідно до Стандарту вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

компетентності: ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог; ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; ЗК 06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; ФК 02. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні; ФК 06. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську, польську та англійську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя; ФК 09. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами; ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів та жанрів; ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

програмі результати навчання: ПРН 01. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації; ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності; ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і писемних текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами; ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів; ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання; ПРН 20. Дотримуватись у професійній та дослідницькій роботі принципів академічної доброчесності.

Мета дисципліни: домогтися засвоєння студентами основних понять культури мови стилістики; підвищення загального мовного рівня студентів, оволодіння стилістичними нормами літературного мовлення; прищепити чуття естетики мовлення тощо.

Предмет дисципліни: норми культури сучасної української літературної мови; стилістичні засоби сучасної української літературної мови.

Завдання дисципліни. Основні завдання дисципліни «Стилістика і культура української мови» в теоретичному аспекті зводяться до з'ясування головних понять, пов'язаних із функціональними стилями української літературної мови, з характеристикою стилістичних ресурсів сучасної української літературної мови, норм сучасної української літературної мови, як усного, так і писемного мовлення.

У практичному аспекті завдання стилістики української мови зводяться до оволодіння стилістичною системою української мови, стилістикою ресурсів і функціональною стилістикою; вироблення вмінь і навичок визначати стилістичні ознаки

мовних одиниць у текстах усіх стилів; ознайомлення із стилістичними прийомами і способами використання мовного матеріалу відповідно до умов і цільової настанови; вироблення умінь оцінювати стилістичні можливості мовних засобів; закріплення стилістичних навичок шляхом конструювання стилістично довершеного тексту; піднесення культури професійного, ділового й побутового мовлення.

Результати навчання. Здобувач освіти, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: *вміло використовувати* понятійний апарат; *здійснювати* стилістичний аналіз текстів різних функціональних стилів української мови; правильно *використовувати* стилістичні ресурси української мови (фонетичні, лексичні, фразеологічні, словотворчі і граматичні засоби) для продукування текстів та висловлювань різних функціональних стилів української мови в усній та письмовій формі; *редагувати* тексти з помилками й конструювати стилістично довершений текст будь-якого стилю та жанру; розкривати закономірності функціонування української мови в різних сферах суспільного життя, в різних ситуаціях спілкування.

4. Структура залікових кредитів дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	Денна форма			Заочна форма		
	л	п	с.р.	л	п	с.р.
Тема 1. Стилїстика української мови. Основні поняття. Культура спілкування і культура мовлення.	2	2	5			8
Тема 2. Орфоепічні та акцентуаційні норми сучасної української мови.	2	2	5			8
Тема 3. Стилїстичні ресурси фонетичного рівня.	2	2	5			8
Тема 4. Лексико-фразеологічні норми сучасної української мови. Системно організовані групи слів. Фразеологізми.	2	2	5	2		8
Тема 5. Лексика сучасної української літературної мови за сферою її використання.	2	2	5			8
Тема 6. Стилїстичні функції системно організованих груп слів. Стилїстичні функції хронологічно забарвленої лексики, іншомовної та розмовної лексики.	2	2	5		2	8
Тема 7. Засоби словесної образності.	2	2	5	2		8
Тема 8. Фразеологізми як стилїстичні ресурси.	2	2	5			8
Тема 9. Словотвірні норми сучасної української мови.	2	2	5			8
Тема 10. Стилїстичні ресурси словотвірного рівня.	2	2	5			8
Тема 11. Морфологічні норми сучасної української мови. Іменник, прикметник.	2	2	5	2	2	8
Тема 12. Морфологічні норми сучасної української мови. Займенник, числівник, дієслово і його форми.	2	2	6			10
Тема 13. Стилїстичні ресурси морфологічного рівня.	2	2	5			8
Тема 14. Синтаксичні норми української мови у побудові словосполучення, речення.	2	2	6	2	2	9
Тема 15. Синтаксичні норми української мови у побудові ускладненого і складного речення.	2	2	6			9
Тема 16. Стилїстичні ресурси синтаксичного рівня.	2	2	6		2	10
Узагальнювальне оцінювання						
Разом:	32	34	84	8	8	134

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст лекційного курсу

Перелік лекцій для студентів денної форми навчання

№№	Перелік тем лекцій, їх анотації	К-ть годин
1	Стилїстика української мови. Основні поняття Сутність поняття «функціональний стиль». Основи класифікації	2

	функціональних стилів. Характеристика функціональних стилів української мови. Експресивні стилі в українській мові. Характеристика мовних засобів, використовуваних у стилях української мови. Індивідуальний стиль. <i>Література: 3: с. 19-40; 4; 7: с. 9-28; 8: с. 17-33, 49-58, 61-78.</i>	
2	Орфоепічні та акцентуаційні норми української мови. Особливості вимови звуків в українській мові. Помилки у вимові звуків. Особливості наголошування в українській мові. Помилки у наголошуванні. <i>Література: 2: с. 19-23, 48-51; 4; 8. С. 96-110; 11: с. 37-46.</i>	2
3	Стилістичні ресурси фонетичного рівня Поняття звукопису. Види звукових повторів за типом повторюваних елементів. Види звукових повторів за типом звукового сприйняття. Повтори звуків за місцем розташування. <i>Література: 4: с. 109-137; 9. С. 46-66;</i>	2
4	Лексико-фразеологічні норми сучасної української мови. Системно організовані групи слів. Фразеологізми. Слово та його значення. Пароніми. Синоніми. Фразеологізми. <i>Література: 4: с. 109-137; 11: с. 46-60.</i>	2
5	Лексика сучасної української літературної мови за сферою її використання Уживання іншомовних слів. Мовна надмірність і мовна недостатність. Лексика сучасної української літературної мови за сферою її використання. Стилістичне розшарування лексики. Канцеляризми і штампи. <i>Література: 1; 2: с. 43-48; 4: с. 109-137; 11: с. 46-60</i>	2
6	Стилістичні функції системно організованих груп слів. Стилістичні функції хронологічно забарвленої лексики, іншомовної та розмовної лексики Багатозначні слова, омоніми. Амфіболія, антанаклаза як фігури неоднозначності. Пароніми та близькозвучні слова. Паронімічна атракція як стилістичний прийом. Типи та стилістичні функції антонімів. Оксиморон, його стилістичні функції. Типи та стилістичні функції синонімів. Хронологічно забарвлена лексика у художньому тексті. Лексика іншомовного походження у літературно-художньому тексті. Розмовна лексика у літературно-художньому тексті. <i>Література: 4: с. 109-137; 9: с. 66-83</i>	2
7	Засоби словесної образності Порівняння. Метафора. Метонімія та синекдоха. Іронія. Аллегорія. Символ. Гіпербола і літота. Епітет <i>Література: 4: с. 109-137; 9: с. 83-113</i>	2
8	Фразеологізми як стилістичні ресурси Лексико-граматичні характеристики фразеологізмів у художніх текстах. Прийоми трансформації фразеологізмів у художньому тексті. Семантична та стилістична трансформація фразеологізмів при збереженні їх узусуальної форми. Структурна і структурно-семантична трансформація фразеологізмів у художньому тексті. Подвійна актуалізація фразеологізмів. <i>Література: 4: с. 109-137; 10: с.</i>	2

9	Словотвірні норми сучасної української мови Поняття про словотвірні норми. Нормативність творення відтопонімних слів. Творення присвійних прикметників. Аббревіація. Дієприкметники в українській мові. <i>Література: 4: с. 109-137; 10: с. ; 11: с. 37-46.</i>	2
10	Стилістичні ресурси словотвірного рівня Оказіональний словотвір у художньому тексті. Типи okazіоналізмів за способом творення. Семантичні типи okazіоналізмів. Ступінь okazіональності та експресивний потенціал okazіоналізмів. <i>Література: 4: с. 109-137; 10: с.</i>	2
11	Морфологічні норми сучасної української мови. Іменник, прикметник Поняття морфологічної норми. Рід відмінюваних і невідмінюваних іменників. Число іменників. Особливості відмінювання іменників. Типові порушення норми при творенні форм ступенів порівняння прикметників. <i>Література: 2: с. 58-68; 4: с. 109-137;</i>	2
12	Морфологічні норми сучасної української мови. Займенник, числівник, дієслово і його форми Нормативність уживання граматичних форм займенника. Числівник. Відмінювання та сполучуваність числівників. Дієслово. Конструкції активного та пасивного стану. <i>Література: 2: с. 68-72; 4: с. 109-137.</i>	2
13	Стилістичні ресурси морфологічного рівня Ненормативне творення граматичних форм у літературно-художньому тексті. Морфологічні варіанти у літературно-художньому тексті. <i>Література: 4: с. 109-137; 10: с.</i>	2
14	Синтаксичні норми української мови у побудові словосполученнях, речення Порядок слів у реченні. Побудова словосполучень: складні випадки керування. Координація підмета і присудка. Узгодження означень з означуваними іменниками. <i>Література: 2: с. 85-90; 4: с. 109-137.</i>	2
15	Синтаксичні норми української мови у побудові ускладненого і складного речення Побудова речень з однорідними членами речення. Правила побудови речень, ускладнених прямою мовою. Правила побудови речень, ускладнених дієприкметниковими, дієприслівниковими зворотами. Правила побудови речень, до складу яких входять займенники. Особливості побудови складних речень <i>Література: 2: с. 90-96; 4: с. 109-137.</i>	2
16	Стилістичні ресурси синтаксичного рівня Проблема визначення терміна «стилістична фігура». Фігури повтору. Фігури паралелізму. Фігури, що будуються з порушенням логіко-семантичного, граматичного сполучення слів. Фігури, творені додаванням або пропуском елементів. Фігури нетипового поділу конструкції. Патетичні фігури. <i>Література: 4: с. 109-137; 10: с.</i>	2
Разом:		32

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми навчання

№№ тем	Перелік тем лекцій, їх анотації	К-ть годин
1	Лексико-фразеологічні норми сучасної української мови Загальна характеристика лексико-фразеологічних норм. Особливості вживання синонімів, омонімів, антонімів, паронімів. Використання слів іншомовного походження. Мовленнєва надмірність: тавтологія і плеоназм. Фразеологізми і культура мовлення. <i>Література: Література: 1; 2: с. 43-48; 4: с. 109-137; 11: с. 46-60</i>	2
2	Засоби словесної образності. Фразеологізми як стилістичні ресурси Порівняння. Метафора. Метонімія та синекдоха. Іронія. Аллегорія. Символ. Гіпербола і літота. Епітет. Лексико-граматичні характеристики фразеологізмів у художніх текстах. Прийоми трансформації фразеологізмів у художньому тексті. Семантична та стилістична трансформація фразеологізмів при збереженні їх узуальної форми. Структурна і структурно-семантична трансформація фразеологізмів у художньому тексті. Подвійна актуалізація фразеологізмів. <i>Література: 4: с. 109-137; 9: с. 83-113; 10: с.</i>	2
3	Морфологічні норми сучасної української мови. Стилiстичні ресурси морфологічного рівня Поняття морфологічної норми. Рід відмінкових і невідмінкових іменників. Особливості відмінювання іменників. Типові порушення норми при творенні форм ступенів порівняння прикметників. Нормативність уживання граматичних форм займенника. Специфіка відмінювання числівників. Нормативність уживання граматичних форм дієслова. <i>Література: 2: с. 58-68; 4: с. 109-137; 10: с.</i>	2
4	Синтаксичні норми сучасної української мови Порядок слів у реченні. Особливості координації присудка з підметом. Побудова словосполучень: складні випадки керування. Однорідні члени речення і культура мовлення. Особливості побудови складних речень. <i>Література: 2: с. 85-90, 90-96; 4: с. 109-137.</i>	2
	Разом:	8

5.2. Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів денної форми навчання

№№	Перелік тем практичних занять, зміст практичних занять	К-ть годин
1	Стилiстика української мови. Основні поняття Сутність поняття «функціональний стиль». Основи класифікації функціональних стилів. Характеристика функціональних стилів української мови. Експресивні стилі в українській мові. Характеристика мовних засобів, використовуваних у стилях української мови. Індивідуальний стиль.	2
2	Орфоепічні та акцентуаційні норми української мови. Особливості вимови звуків в українській мові. Помилки у вимові звуків. Особливості наголошування в українській мові. Помилки у наголошуванні.	2
3	Стилiстичні ресурси фонетичного рівня Поняття звукопису. Види звукових повторів за типом повторюваних	2

	елементів. Види звукових повторів за типом звукового сприйняття. Повтори звуків за місцем розташування.	
4	Лексико-фразеологічні норми сучасної української мови. Системно організовані групи слів. Фразеологізми. Слово та його значення. Пароніми. Синоніми. Фразеологізми.	2
5	Лексика сучасної української літературної мови за сферою її використання Уживання іншомовних слів. Мовна надмірність і мовна недостатність. Лексика сучасної української літературної мови за сферою її використання. Стилїстичне розшарування лексики. Канцеляризми і штампи.	2
6	Стилїстичні функції системно організованих груп слів, хронологічно забарвленої лексики, іншомовної та розмовної лексики Багатозначні слова, омоніми. Амфіболія, антанаклаза як фігури неоднозначності. Пароніми та близькозвучні слова. Паронімічна атракція як стилїстичний прийом. Типи та стилїстичні функції антонімів. Оксиморон, його стилїстичні функції. Типи та стилїстичні функції синонімів. Хронологічно забарвлена лексика у художньому тексті. Лексика іншомовного походження у літературно-художньому тексті. Розмовна лексика у літературно-художньому тексті.	2
7	Засоби словесної образності Порівняння. Метафора. Метонімія та синекдоха. Іронія. Алєгорія. Символ. Гіпербола і літота. Епітет	2
8	Фразеологізми як стилїстичні ресурси Лексико-граматичні характеристики фразеологізмів у художніх текстах. Прийоми трансформації фразеологізмів у художньому тексті. Семантична та стилїстична трансформація фразеологізмів при збереженні їх узуальної форми. Структурна і структурно-семантична трансформація фразеологізмів у художньому тексті. Подвійна актуалізація фразеологізмів.	2
9	Словотвірні норми сучасної української мови Поняття про словотвірні норми. Нормативність творення відтопонімних слів. Творення присвійних прикметників. Аббревіація. Дієприкметники в українській мові.	2
10	Стилїстичні ресурси словотвірного рівня Оказіональний словотвір у художньому тексті. Типи оказіоналізмів за способом творення. Семантичні типи оказіоналізмів. Ступінь оказіональності та експресивний потенціал оказіоналізмів.	2
11	Морфологічні норми сучасної української мови. Іменник, прикметник Поняття морфологічної норми. Рід відмінюваних і невідмінюваних іменників. Число іменників. Особливості відмінювання іменників. Типові порушення норми при творенні форм ступенів порівняння прикметників.	2
12	Морфологічні норми сучасної української мови. Займенник, числівник, дієслово і його форми Нормативність уживання граматичних форм займенника. Числівник.	2

	Відмінювання та сполучуваність числівників. Дієслово. Конструкції активного та пасивного стану.	
13	Стилістичні ресурси морфологічного рівня Ненормативне творення граматичних форм у літературно-художньому тексті. Морфологічні варіанти у літературно-художньому тексті.	2
14	Синтаксичні норми української мови у побудові словосполученнях, речення Порядок слів у реченні. Побудова словосполучень: складні випадки керування. Координація підмета і присудка. Узгодження означень з означуваними іменниками.	2
15	Синтаксичні норми української мови у побудові ускладненого і складного речення Побудова речень з однорідними членами речення. Правила побудови речень, ускладнених прямою мовою. Правила побудови речень, ускладнених дієприкметниковими, дієприслівниковими зворотами. Правила побудови речень, до складу яких входять займенники. Особливості побудови складних речень	2
16	Стилістичні ресурси синтаксичного рівня Проблема визначення терміна «стилістична фігура». Фігури повтору. Фігури паралелізму. Фігури, що будуються з порушенням логіко-семантичного, граматичного сполучення слів. Фігури, творені додаванням або пропуском елементів. Фігури нетипового поділу конструкції. Патетичні фігури.	4
	Разом:	34

Перелік практичних занять для студентів заочної форми навчання

№№	Перелік тем практичних занять, зміст практичних занять	К-ть годин
1	Стилістичні ресурси лексичного рівня Багатозначні слова, омоніми. Амфіболія, антанаклаза як фігури неоднозначності. Пароніми та близькозвучні слова. Паронімічна атракція як стилістичний прийом. Типи та стилістичні функції антонімів. Оксиморон, його стилістичні функції. Типи та стилістичні функції синонімів. Хронологічно забарвлена лексика у художньому тексті. Лексика іншомовного походження у літературно-художньому тексті. Розмовна лексика у літературно-художньому тексті.	2
2	Морфологічні норми сучасної української мови Поняття морфологічної норми. Рід відмінюваних і невідмінюваних іменників. Число іменників. Особливості відмінювання іменників. Типові порушення норми при творенні форм ступенів порівняння прикметників.	2
3	Синтаксичні норми сучасної української мови Побудова речень з однорідними членами речення. Правила побудови речень, ускладнених прямою мовою. Правила побудови речень, ускладнених дієприкметниковими, дієприслівниковими зворотами. Правила побудови	2

	речень, до складу яких входять займенники. Особливості побудови складних речень	
4	Стилістичні ресурси синтаксичного рівня Проблема визначення терміна «стилістична фігура». Фігури повтору. Фігури паралелізму. Фігури, що будуються з порушенням логіко-семантичного, граматичного сполучення слів. Фігури, творені додаванням або пропуском елементів. Фігури нетипового поділу конструкції. Патетичні фігури.	2
	Разом:	8

5.3. Зміст самостійної (зокрема й індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних занять, у виконанні тестових завдань за теоретичним матеріалом у Moodle тощо. Студенти заочної форми здобуття освіти виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний здобувач вищої освіти отримує у викладача у період настановної сесії. Крім цього до послуг студентів сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні документи з її навчально-методичного забезпечення та контролю результатів навчання.

№	Зміст самостійної роботи	К-ть годин
1	Стилістика української мови. Основні поняття 1. Підготуйтеся до Практичного заняття 1. 2. Доберіть вислови письменників, науковців, діячів культури про багатство стилістичної системи української мови, її мовно-виражальних засобів. 3. Із творів художньої літератури, матеріалів ЗМІ, підручників тощо доберіть зразки текстів різних стилів. Усно охарактеризувати найголовніші ознаки кожного.	5
2	Орфоепічні та акцентуаційні норми сучасної української мови 1. Доберіть вислови відомих науковців, діячів культури, майстрів художнього слова про милозвучність української мови. 2. Підготуйте повідомлення на одну із запропонованих тем: • Типові орфоепічні помилки в мовленні дикторів. • Орфоепічні помилки, що трапляються в мовленні одnogрупника. 3. Виконайте навчальні тести. 4. Виконайте контрольний тест. 5. Підготуйтеся до Практичного заняття 2.	5
3	Стилістичні ресурси фонетичного рівня 1. Укладіть глосарій стилістичних ресурсів фонетичного рівня. 2. Підготуйтеся до Практичного заняття 3. 3. Проаналізуйте поетичні тексти з огляду на використання у них повторів звуків, словосполучень, звуконаслідувальних слів, ониматопів.	5

4	Лексико-фразеологічні норми сучасної української мови. Системно організовані групи слів. Фразеологізми. 1. Випишіть десять народних прислів'їв, побудованих на антонімії. 2. Випишіть зі «Словника паронімів» 20 прикладів паронімів, які викликали у Вас труднощі у встановленні значення. 3. Із сучасної преси випишіть 10 речень з перифразами, поясніть доцільність їхнього вживання. 4. Виконайте навчальні тестові завдання. 5. Виконайте контрольне тестове завдання. 6. Підготуйтеся до Практичного заняття 4.	5
5	Лексика сучасної української літературної мови за сферою її використання 1. Підготуйтеся до Практичного заняття 5. 2. Виконайте навчальні тестові завдання.	5
6	Стилістичні функції системно організованих груп слів, хронологічно забарвленої лексики, іншомовної та розмовної лексики 1. Підготуйтеся до Практичного заняття 6. 2. Укладіть глосарій лексико-семантичних груп слів. 3. Проаналізуйте газетне видання (на вибір) на частотність іншомовних слів. Поміркуйте над доцільністю спостереженого слововжитку. 4. Виконайте навчальні тестові завдання. 5. Виконайте контрольні тестові завдання.	5
7	Засоби словесної образності 1. Опрацюйте навчальні презентації «Засоби словесної образності». 2. Виконайте контрольне тестове завдання. 3. Укладіть глосарій тропів як стилістичних ресурсів. 4. Випишіть із періодики 5–6 речень із різними видами тропів. Поясніть їх стилістичний вплив на зміст записаного. 5. Виконайте лексико-стилістичний аналіз поетичного тексту. 6. Підготуйтеся до Практичного заняття 7.	5
8	Фразеологізми як стилістичні ресурси 1. Опрацюйте навчальні презентації «Фразеологізми як стилістичні ресурси». 2. Укладіть глосарій фразеологізмів як стилістичних ресурсів. 3. Проаналізуйте текст з метою виявлення прийомів стилістичного використання фразеологізмів 4. Виконайте навчальні тестові завдання. 5. Виконайте контрольні тестові завдання. 6. Підготуйтеся до Практичного заняття 8.	5
9	Словотвірні норми сучасної української мови 1. Ознайомтеся із завданнями Тренажера з української мови. 2. Виконайте навчальні тестові завдання. 3. Виконайте контрольні тестові завдання. 4. Підготуйтеся до Практичного заняття 9.	5
10	Стилістичні ресурси словотвірного рівня 1. Ознайомтеся із завданнями Тренажера з української мови. 2. Виконайте навчальні тестові завдання. 3. Виконайте контрольні тестові завдання. 4. Підготуйтеся до Практичного заняття 10.	5
11	Морфологічні норми сучасної української мови. Іменник, прикметник 1. Складіть таблицю «Вживання відмінкових форм іменників у сполученні з числівниками (кількісними, збірними, дробовими)». 2. Виконайте навчальні тестові завдання.	5

	3.Виконайте контрольне тестове завдання. 4.Підготуйтеся до Практичного заняття 11.	
12	Морфологічні норми сучасної української мови. Займенник, числівник, дієслово і його форми 1.Виконайте навчальні тестові завдання. 2.Виконайте контрольне тестове завдання. 3.Підготуйтеся до Практичного заняття 12.	6
13	Стилістичні ресурси морфологічного рівня 1.Укладіть глосарій стилістичних ресурсів морфологічного рівня. 2.Виконайте контрольне тестове завдання. 3.Підготуйтеся до Практичного заняття 13. 4.Здійсніть групове дослідження прийомів використання морфологічних категорій з метою увиразнення тексту. 5.Підготуйтеся до Практичного заняття 13.	5
14	Синтаксичні норми сучасної української мови у побудові словосполучення, речення. 1.Випишіть із газетних текстів 20 речень, у яких порушено синтаксичні норми; пояснити причини помилок і запропонувати правильний варіант. 2.Виконайте навчальні тестові завдання. 3.Виконайте контрольні тестові завдання. 4.Підготуйтеся до Практичного заняття 14.	6
15	Синтаксичні норми української мови у побудові ускладненого і складного речення. 1.Випишіть із газетних текстів 20 речень, у яких порушено синтаксичні норми; пояснити причини помилок і запропонувати правильний варіант. 2.Виконайте навчальні тестові завдання. 3.Виконайте контрольне тестове завдання. 4.Підготуйтеся до Практичного заняття 15.	6
16	Стилістичні ресурси синтаксичного рівня 1.Укладіть глосарій стилістичних ресурсів синтаксичного рівня. 2.Виконайте навчальні тестові завдання. 3.Виконайте контрольні тестові завдання. 4.Підготуйтеся до Практичного заняття 16. 5.Здійсніть самостійне стилістичне дослідження художнього тексту.	6
17	Узагальнювальне оцінювання	
	Разом:	84

На самостійне опрацювання студентів виносяться визначені у методичних рекомендаціях до практичних занять та самостійної роботи питання з кожної теми. Керівництво самостійною роботою здійснює викладач згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

6. Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (бесіда, демонстрування з використанням презентацій), самостійна робота (виконання домашніх завдань, опрацювання теоретичного матеріалу).

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій та методів навчання, зокрема: методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації (словесні (пояснення, дискусія, консультування), практичні (інструктування), наочні (демонстрування, ілюстрування, спостереження); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації; за рівнем самостійності пізнавальної

діяльності (методи проблемного викладу, частково пошукові); методи стимулювання і мотивації учіння, інтерактивні; інформаційно-комунікаційних та технології дистанційного навчання (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, Модульне середовище для навчання тощо).

7. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (виконання практичних завдань).

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються накопичені результати поточного контролю (середньозважений бал з отриманих за усі види робіт оцінок), а також результати підсумкового контрольного заходу. Підсумковий контрольний захід передбачає перевірку теоретичних і практичних знань, умінь і навичок студентів із усіх питань дисципліни. Студентові пропонується два теоретичних питання та одне практичне завдання.

Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу, але не отримав позитивну оцінку за підсумковий контрольний захід, вважається невстигаючим.

Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8. Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (опанування теоретичного матеріалу з теми, активна робота на занятті, участь в обговоренні виконаних ІДЗ).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування.

Здобувач вищої освіти, виконуючи завдання з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без правомірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах (<https://7eminar.ua/>, <https://seminar.expertus.com.ua/>, <https://sys2biz.com.ua/seminars/>, <https://finacademy.net/ua/webinars/>), які сприяють формуванню компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою

програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у «Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ»).

9. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її робочою програмою, кожен здобувач денної і заочної форм здобуття освіти може набрати до 60 балів. Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного контролю набере від 36 до 60 балів, а за результатами іспиту – від 24 до 40 балів. Студенти заочної форми набуття освіти за результатами поточного контролю мають набрати від 30 до 50 балів, за результатами іспиту – від 30 до 50 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю Співвідношення...), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів *денної* форми здобуття освіти

Аудиторна робота						Контрольні заходи						Семестровий контроль
Практичні заняття (мінімум – 6 контрольних точок)						Тестовий контроль						Іспит
ПЗ 1-3	ПЗ 4-6	ПЗ 7-9	ПЗ 10-12	ПЗ 13-15	ПЗ 16	ТК 1	ТК 2	ТК 3	ТК 4	ТК 5	ТК 6	
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	24-40
18-30						18-30						60-100**

Примітка: ПЗ* – практичне заняття; ТК* – тестовий контроль.

**За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка

встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти

Аудиторна робота		Контрольні заходи					Семестровий контроль
Практичні заняття (мінімум – 6 контрольних точок)		Тестовий контроль				Контрольна робота	Іспит
ПЗ 1-3	ПЗ 4-6	ТК 1	ТК 2	ТК 3	ТК 4	Якість виконання і захист контрольної роботи	
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	12-20	30-50
6-10		12-20				12-20	60-100**

Оцінювання якості виконання контрольної роботи студентами заочної форми здобуття освіти

Контрольна робота передбачає виконання трьох завдань – два теоретичних і одне – практичне. Зміст завдань наведено в методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи. При оцінюванні контрольної роботи враховуються якість її виконання та захист, кожен з цих показників оцінюються максимально: кожне з теоретичних завдань – 5 балами, практичне завдання 10 балами, загальна максимальна сума балів становить 20 балів. Критерії оцінювання контрольної роботи:

Таблиця – Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали* (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Теоретичне питання № 1	3	4	5
Теоретичне питання № 2	3	4	5
Практичне завдання	6	8	10
Всього балів	12		20

Примітка. *Позитивний бал за контрольну роботу, відмінний від мінімального (12 балів) та максимального (20 балів), знаходиться в межах 13-19 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення обговоренні матеріалу; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень	Узагальнений зміст критерія оцінювання
------------------	--

досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними приладами та інструментами, прикладними програмами. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекидає їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з чотирьох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 25 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 5.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тестовий контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 3 до 5 балів:

Таблиця – Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1–13	14–16	17–22	23–25
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-74	75-89	90-100
Кількість балів	-	3	4	5

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни. Складання іспиту відбувається за попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри білетами. Відповідно до цього в екзаменаційному білеті пропонується поєднання питань як теоретичного (зокрема у тестовій формі), так і практичного характеру.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів денної форми навчання (40 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	8	10
Теоретичне питання № 2	6	8	10
Практичне завдання	12	16	20
Разом:	24		40

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (24 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів заочної форми навчання (50 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	10	15
Теоретичне питання № 2	6	10	15
Практичне завдання	8	14	20
Разом:	30		50

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (30 балів) та максимального (50 балів), знаходиться в межах 30-50 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище (**Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти**).

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік

A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

11. Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Назвіть і коротко схарактеризуйте сфери використання стилів української мови.
2. Назвіть основні мовні засоби наукового стилю.
3. Які загальні особливості публіцистичного стилю?
4. Які основні ознаки офіційно-ділового стилю?
5. Які загальні ознаки розмовного стилю?
6. Якими є загальні ознаки літературно-художнього стилю?
7. Схарактеризуйте поняття «індивідуальний стиль мовлення».
8. Схарактеризуйте якості грамотної мови (правильність; точність; логічність, чистота, виразність, багатство, доречність).
9. Якою є історія розвитку етикету, у чому полягає його роль житті людей?
10. У чому виявляється тактовність?
11. Ввічливість у мовленні. Основні поради для досягнення належного рівня мовленнєвого спілкування.
12. Роль жестів і міміки у спілкуванні людей.
13. Виконання яких правил уможливило дотримання милозвучності української мови?
14. Які особливості має вимова слів іншомовного походження?
15. Назвіть основні правила наголошування іменників.
16. Назвіть основні правила наголошування прикметників.
17. Назвіть основні правила наголошування дієслів.
18. Назвіть основні правила наголошування числівників, займенників.
19. Назвіть основні правила наголошування прислівників.
20. Дайте загальну характеристику прийомів звукопису.
21. Схарактеризуйте види звукових повторів за типом повторюваних елементів.
22. Схарактеризуйте види звукових повторів за типом звукового сприйняття.
23. Схарактеризуйте повтори звуків за місцем розташування звуків.
24. Які правила регламентують використання в українській мові просторічної лексики, діалектизмів, жаргонізмів, канцеляризмів, слів-паразитів і слів-штампів?

25. Яку роль у побудові точного, виразного мовлення відіграють синоніми української мови?
26. Які помилки можуть виникати у мовленні внаслідок незнання різниці у значеннях паронімів?
27. Якими правилами слід керуватися при використанні слів іншомовного походження?
28. Назвіть типові помилки при використанні фразеологізмів.
29. Схарактеризуйте фігури неоднозначності.
30. Схарактеризуйте поняття «пароніми», «близькозначні слова», «паронімія», «паронімічна атракція».
31. Схарактеризуйте антитезу як фігуру контрасту: типи антитез (за якісними і кількісними показниками), прийоми увиразнення антитез.
32. Схарактеризуйте стилістичні функції синонімів у літературно-художньому тексті.
33. Наведіть загальну класифікацію лексичних груп сучасної української мови. Схарактеризуйте узагальнені прийоми використання слів, що належать до різних лексичних груп.
34. Схарактеризуйте типи і функції застарілих слів, архаїзмів.
35. Схарактеризуйте типи іншомовних слів, їх стилістичні функції у літературно-художньому тексті.
36. Схарактеризуйте групи слів розмовної лексики, стилістичні функції різних груп слів розмовної лексики у літературно-художньому тексті.
37. Дайте загальну характеристику поняття «порівняння», схарактеризуйте граматичні способи вираження порівнянь, їх типи.
38. Дайте загальне визначення поняття «метафора», схарактеризуйте способи граматичного вираження метафор.
39. Схарактеризуйте поняття «метонімія», «синекдоха», їх основні типи.
40. Схарактеризуйте поняття «епітет», основні типи епітетів.
41. Схарактеризуйте прийоми стилістичного використання фразеологізмів у літературно-художньому тексті у зв'язку з синонімією та антонімією.
42. Схарактеризуйте прийоми семантичної трансформації фразеологізмів літературно-художньому тексті.
43. Схарактеризуйте типи структурно-семантичної трансформації фразеологізмів у літературно-художньому тексті.
44. Назвіть основні причини порушення словотвірних норм у мовленні.
45. Схарактеризуйте особливості творення відтопонімних назв.
46. Схарактеризуйте особливості творення присвійних прикметників.
47. За якими правилами творяться дієприкметники в українській мові?
48. За якими правилами визначається рід невідмінюваних іменників української мови?
49. За якими правилами визначається закінчення іменників другої відміни чоловічого роду у родовому відмінку однини?
50. Схарактеризуйте особливості творення кличної форми.
51. Схарактеризуйте особливості творення і відмінювання прізвищ, імен по батькові.
52. Схарактеризуйте типові порушення при творенні ступенів порівняння прикметників.
53. Які правила визначають вживання займенників?
54. Схарактеризуйте особливості відмінювання кількісних, порядкових, дробових числівників.
55. Якими є особливості використання конструкцій з дієсловами активного і пасивного стану в українській мові?
56. Схарактеризуйте прийом порушення нормативних морфологічних форм у сфері іменника, дієслова як стилістичний засіб у літературно-художньому тексті.
57. Схарактеризуйте типи та стилістичний потенціал морфологічних варіантів у сфері іменників, дієслів, прикметників.

58. Схарактеризуйте типи та стилістичний потенціал транспозицій у літературно-художньому тексті.
59. Якими є причини порушення норм керування в українській мові?
60. Як уникати помилок у конструкціях зі спільним додатком?
61. За якими правилами здійснюється координація присудка і підмета?
62. Схарактеризуйте правила побудови речень з однорідними членами.
63. Схарактеризуйте правила побудови речень, ускладнених прямою мовою.
64. Схарактеризуйте правила побудови речень, ускладнених дієприслівниковими зворотами.
65. Схарактеризуйте правила побудови речень, до складу яких входять займенники.
66. Схарактеризуйте особливості побудови складних речень.
67. Схарактеризуйте фігури повтору.
68. Схарактеризуйте фігури паралелізму.
69. Схарактеризуйте фігури з порушенням логіко-граматичного сполучення слів.
70. Схарактеризуйте фігури, творені додаванням або пропуском елементів.
71. Схарактеризуйте фігури нетипового поділу конструкцій.
72. Схарактеризуйте патетичні фігури.

12. Навчально-методичне забезпечення

Навчальний процес з дисципліни «Стилістика української мови» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Видано навчальний посібник:

1. Станіславова Л.Л. Стилістика художнього тексту: Навч. посібник для студ. вищих навч. Закладів / Л.Станіславова. – Хмельницький, ХмЦНП, 2013. 235 с.
2. Стилістика і культура української мови : методичні вказівки для практичних занять і самостійної роботи студентів, що навчаються за освітньою програмою «Середня освіта (мови і літератури (польська, українська)). Хмельницький національний університет, кафедра слов'янської філології; уклад. Л.Л. Станіславова. Хмельницький; ХНУ, 2020. 112 с.

13. Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни (за потреби)

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проєктор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного прикладного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.

14. Рекомендована література

Основна література

1. Береза Т. Слова, що нас збагачують. Словник вишуканої української мови. Львів : Апріорі. 2023. 384 с.
2. Гарбар І. В., Гарбар А.І. Культура мовлення : навчальний посібник. Миколаїв : НУК. 2023. 228 с. <https://rep.nuos.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f77fe6ac-0be5-48bb-bbe8-e1de984579c6/content>
3. Зубков М. Норми й культура українського мовлення – посібник для вдосконалення мови. Івано-Франківськ: Магура. 2025. 512 с.
4. Кравець Л., Барань Є. Стилістика української мови: навчально-методичний посібник. ЗУІ ім. Ф.Ракоці II – ТОВ «РІК-У». Берегове–Ужгород. 2022. 150 с. https://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2023/06/kravec_baran_stilistika-ukr-mov_22-08-2022.pdf
5. Олійник О., Шинкарук В. Культура мовлення. Навчальний посібник. Київ: Кондор. 2024. 296 с.

6. Пентиліук М.І., Маруніч І.І., Гайдаєнко І.В. Ділове спілкування та культура мовлення. Київ : ЦУЛ. 2020. 224 с. https://jurkniga.ua/dilove-spilkuvannya-ta-kultura-movlennya/?srsId=AfmBOooZdNAveKSpv6PSVw6TaVShvopEsPvfzUep81eF_7Bv3MjAP0wN#features
7. Підгурська В.Ю., Голубовська І.В. Українська мова за професійним спрямуванням: навчальний посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 192 с. <https://eprints.zu.edu.ua/33841/1/Pidgurska.pdf>
8. Семашко Т.Ф. Практична стилістика і культура мовлення: Навчальний посібник для студентів філологічних спеціальностей. Івано-Франківськ : НАІР. 2019. 256 с. https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u406/semashko_praktichna_stilistika_i_kultura_movlennya.pdf
9. Стилiстика української мови (Теоретичні основи стилістики. Художньо-виразові засоби мовлення) : навчально-методичний посібник для студентів-філологів закладів вищої освіти / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Ф-тет української філології, К-дра української мови та методики її навчання; уклад. І. І. Коломієць. Умань : Візаві, 2019. 240 с. <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/11466/1/Stylistyka%20Ukrainskoi%20Movy.pdf>
10. Станіславова Л.Л. Стилiстика художнього тексту. Хмельницький, ХмЦНП, 2013. 350 с. **T.8 T.9 T.10 T.13 T.16**
11. Теорія і практика культури мови : курс лекцій : для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 013 Початкова освіта / укладачі : Голубовська І. В., Підгурська В. Ю., Гаращук К. В. Житомир, 2024. 70 с.

Додаткова література

12. Бабич Н.Д. Практична стилістика і культура української мови : навч. посіб. Львів : Світ, 2003. 432 с.
13. Береза Т., Зубрицька І., Зелений Ю. Мова – не калька: словник української мови Львів : Априорі, 2015. 664 с.
14. Биби́к С.П., Єрмоленко С.Я., Коць Т.А. та ін. Літературна норма і мовна практика: монографія / за ред. С.Я. Єрмоленко. Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2013. 320 с.
15. Бондарева Н.О. Стилiстика української мови: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Четверта хвиля, 2010. 248 с.
16. Волкотруб Г. Практична стилістика української мови: Навчальний посібник – Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. 255с.
17. Голосовська Г. Українська мова для всіх: навч. посіб. 2-ге вид., випр., доповн. К.: ВЦ «Академія», 2015. 208 с.
18. Дудик П.С. Стилiстика української мови: Навчальний посібник. К.: Видавничий центр «Академія», 2005. 368 с.
19. Клименко Н., Мельник-Крисаченко П. Українська легко! Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля». 2016. 76 с.
20. Кравець Л.В. Стилiстика української мови: Практикум: Навчальний посібник К.: Вища школа, 2004. 198 с.
21. Культура фахового мовлення: Навчальний посібник / За ред. Н.Д.Бабич. Чернівці: Книги ХХІ, 2006. 496 с.
22. Літературознавча енциклопедія: У двох томах / Ав.-уклад. Ю.І.Ковалів. К.: ВЦ «Академія», 2007. (608+624с.)
23. Марчук О. І. Сучасна українська мова: практикум : метод. Рекомендації. Одеса, ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2019. 104 с.

24. Мацько Л.І, Кравець Л.В. Культура української фахової мови: Навч.посіб. К.: «Академія», 2007. 360 с.
25. Основні лінгвостилістичні поняття і категорії : (словник довідник філолога) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т ім. П. Тичини; укладач І. І. Коломієць. 4-те вид., переробл. та допов. Умань: Візаві, 2017. 272 с.
26. Пономарів О.Д. Стилїстика сучасної української мови: підручник. 3-є вид., переробл. і доповов. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. 248 с.
27. Практикум з української мови за професійним спрямуванням: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Укл. Л. І. Прокопенко. Одеса. 2021. 120 с.
28. Проблеми унормування сучасної української мови. Наголос [навчально-методичний посібник для вчителів української мови і літератури] / за наук. ред. О.М. Вікторіної. Кропивницький: КЗ «КОППО імені Василя Сухомлинського», 2019. 112 с.
29. Рижко О. М. Практична стилїстика: навчальний посібник. К.: НАУ, 2010. 320 с.
30. Словник тропів і стилїстичних фігур / автор укладач В. Ф. Святовець. К.: Академія, 2011. 176 с.
31. Станіславова Л., Терещенко Л. Лексика і фразеологія сучасного українськомовного політичного дискурсу. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Вип. 53, том 2, 2022. С.205-211.
32. Станіславова Л.Л., Терещенко Л.В. Удосконалення мовної особистості майбутнього філолога. Закарпатські філологічні студії. Вип. 23. Т. 1. 2022. С.206-211.
33. Стилїстика української мови: навчально-методичний посібник / упоряд.: А.С. Попович, Л.Марчук. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2017. 172 с.
34. Український правопис. Національна академія наук України. К. : Наук. думка, 2019. 393 с.
35. Уліщенко О. Мова чудова. Харків. Vivat. 2016. 356 с.
36. Шульжук Н.В. Стилїстика сучасної української літературної мови: навчально-методичний посібник для студентів філологічних спеціальностей ВНЗ. Рівне – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2012. 304 с.
https://lib.oa.edu.ua/files/funds/works_oa/movoznavstvo/metodychka_Shulzhuk.pdf

Інтернет-ресурси

1. http://litmisto.org.ua/?page_id=5394
2. <http://www.ukrajnistika.upol.cz/Docs/Stylistyka.htm>
3. <http://uk.wikipedia.org/wiki/Стилїстика>
4. <http://www.twirpx.com/file/155138/>
5. http://chtyvo.org.ua/authors/Kapeliushnyi_Anatolii/Praktychna_stylistyka_ukrainskoi_movy/
6. <http://www.kursak.com/stylistyka-ukrajinskoji-movy-dopovid/>
7. http://mova.vn.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=11:2011-01-04-17-28-54&catid=5:2011-01-04-16-02-09&Itemid=12
8. http://bookdn.com/book_320_glava_48_TEMA_31_Sinonimi_Stilistic.html
9. http://filologukraine.ucoz.ua/publ/mova/sulm/leksika_ukrajinskoji_movi_zi_stilistichnogo_pogljadu/3-1-0-34
10. <http://bombabooks.com/book/22-stilistika-dilovoyi-movi-navchalnij-posibnik-g-j-volkotrub/5--2-ukrayinska>
11. <http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-16A71B8740040>
12. <http://1576.ua/books/3375>
13. OnlineCorrector - <https://onlinecorrector.com.ua/uk/>
14. Портал української мови. – <http://pravila-uk-mova.com.ua>
15. Словник української мови – <http://sum.in.ua/>
16. Словopedia. Неправильно – правильно. Волощак – <http://slovopedia.org.ua/28/53392-0.html>

15. Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека університету. [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: <http://library.khmnu.edu.ua/>.
2. Інституційний репозитарій ХНУ. [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>.
3. Модульне середовище Хмельницького національного університету (Кафедра слов'янської філології, курс «Вступ до літературознавства»). Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=9905>